

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(Başdenetçilik)

TAVSİYE KARARI

ŞİKÂYET NO	:	04.2013.719
KARAR NO	:	2013/64
ŞİKÂYET EDİLEN İDARE VE ADRESİ	:	Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü Bursa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Tuzpazarı Mah. Ürün sok. No:9 Osmangazi/ Bursa
ŞİKÂYETİN KONUSU	:	Şikâyetçi tarafına iş akdinin feshedildiği dönemde ödenen 8 aylık işsizlik sigortası ödeneğinin, mahkeme kararıyla işe iade edilmesinin ardından 4 aylık maaşının ödendiği diğer ayların ödenmemesine rağmen Kurumun işsizlik sigortasının tamamının yasal faiziyle istenmesinden yakınmaktadır.
ŞİKÂYET BAŞVURU TARİHİ	:	13/05/2013
KARAR TARİHİ	:	30//10/2013

USÛL

I. ŞİKÂYET BAŞVURU SÜRECİ

1. Şikâyet başvurusu, posta yolu ile 13/05/2013 tarihinde Kurumumuza ulaşmıştır. 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41 nci maddesinin 1/a fıkrası ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyet ile ilgili inceleme ve araştırma tamamlanmış ve ilgili idare için hazırlanan önerilerin Kamu Başdenetçisine sunulmasına karar verilmiştir.

II. ÖN İNCELEME SÜRECİ

Yapılan ön inceleme neticesinde şikâyet dosyasının Kamu Denetçisince Kamu Başdenetçisine sunulmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

2. OLAY VE OLGULAR

I. ŞİKÂYETİN KONUSU, HUKUKİ SEBEPLER VE İSTEMİN ÖZETİ

A. Şikâyetin Konusu

3. Şikâyetçi ..... başvurusunda belirttiği, “*tarafına iş akdinin feshedildiği dönemde ödenen işsizlik sigortası ödeneğinin, mahkeme kararıyla işe iade edilmesinin ardından tamamının yasal faiziyle istenmesi*” hususu, şikâyetin konusunu oluşturmaktadır.

B. Hukuki Sebepler

4. 22/05/2003 tarihli 4857 sayılı İş Kanunu,
5. 08/09/1999 tarihli 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu
6. Türkiye İş Kurumu İşlemler El Kitabının İşsizlik Sigortası Uygulama Esasları

C. İstem Özet

7. ...., şikâyet başvurusunda özetle, “03/10/2006 ile 16/07/2007 tarihleri arasında işsiz kaldığını, bu dönemde kendisine 8 aylık işsizlik ödeneği verildiğini, işverene açmış olduğu işe iade davasını kazanarak, işe iade edildiğini, tarafına 4 aylık maaşının ödenerek, primlerinin yatırıldığını, kalan dönemlere ait ücret ve prim yatırılmadığını, Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğünce 20/11/2012 tarihinde gönderilen yazıda, yersiz ödeneklerin takibi adı altında işsizlik sigortası ödeneği aldığı sürede yeniden işe başladığı için fazla ödenen işsizlik ödeneği tutarının tespit edildiği, tespit Kurum tarafından yapılması nedeniyle belirlenen tutarın yasal faiziyle birlikte ödenmesi gerektiği, kendisinin; 8 aylık işsizlik ödeneği almasına karşın tarafına mahkemece 4 aylık ücret ve prim yatırıldığını 10/12/2012 tarihinde yaptığı itirazda belirtmesine karşın, ilgili idare tarafından 11/12/2012 tarihli cevap yazısında işsizlik ödeneğinin tamamının ilgili kanun hükümleri gereği ödenmesinin gerektiğinin ifade edildiği, kendisinden işsizlik ödeneğinin tamamının istenmesinin haksızlık olduğunu ve bu nedenle fazla istenen tutarlara ilişkin tesis edilen işlemin düzeltilmesini” talep etmektedir.

II. ŞİKÂYET KONUSU OLAYLAR

A. Dosyadaki Bilgi ve Belgelerin Özeti

8. Şikâyet dosyası içeriğinde yer alan;
  - a) Şikâyet başvuru belgesi,
  - b) Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğünce şikâyetçiye yazılan 20/11/2012 tarihli ödeme emri yazısı,

- c) Şikâyetçinin, Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğüne yazdığı 04/12/2012 tarihli itiraz dilekçesi,
- d) Şikâyetçinin, Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğüne 04/12/2012 tarihinde yazmış olduğu, tarafına tebliğ edilen borcu 36 taksitte ödemek istediğini belirtir dilekçe,
- e) Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğünün, şikâyetçinin taksitlendirme talebini kabul ettiğine dair 05/12/2012 tarihinde göndermiş olduğu yazı,
- f) Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğünün şikâyetçinin itiraz dilekçesine 11/12/2012 tarihli cevap yazısı,
- g) Şikâyetçinin Kamu Denetçiliği Kurumuna yapmış olduğu, 13/05/2013 tarihli şikâyet başvurusu,
- h) Kamu Denetçiliği Kurumunca 17/09/2013 tarihinde Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğü ile Bursa Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne gönderilen bilgi ve belge isteme yazıları,
- i) Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğünün, Kamu Denetçiliği Kurumuna bilgi ve belge isteme yazısına binaen göndermiş olduğu 01/10/2013 tarihli yazı ve ekleri

B. Olaylar

9. Gerek şikâyetçi tarafından şikâyet başvurusuna eklenen gerekse de ilgili idare tarafından Kurumumuza iletilen belgeler incelendiğinde;

10. Şikâyetçi ..... bazı birimlerin birleştirilmesi sonucunda istihdam fazlası olduğu gerekçesiyle Gemlik Gübre San. A.Ş’de çalışırken 03/10/2006 tarihinde işten çıkarıldığı, haksız yere işten çıkarıldığı gerekçesiyle Bursa 3. İş Mahkemesinde dava açtığı,

11. 13/10/2006 tarihinde işsizlik ödeneği almak için, Bursa Çalışma İl Müdürlüğüne başvuruda bulunduğu, işsizlik ödeneği alma şartlarını taşıması nedeniyle, 8 aylık işsizlik ödeneğini hak ettiği,

12. 03/10/2006 ile 16/07/2007 tarihlerinde işsiz kaldığı, şikâyet dilekçesindeki ifadeye göre, Gemlik Gübre A.Ş’nin daha önce devlete ait olması nedeniyle kendisine hak tanınarak, Kütahya Tapu Kadastro Müdürlüğüne yerleştirildiği,

13. Bursa 3. İş Mahkemesinin 2008/337 Esas ve 2008/579 sayılı kararı ile işe iade davasının ilgili lehine sonuçlandığı

14. Şikâyetçinin 18/12/2008 tarihinde Gemlik Gübre San. A.Ş’de işe başladığı, ilgilinin 2011 yılının Şubat ayında emekli olduğu,

15. Bursa Çalışma İl Müdürlüğünün mevzuatı gereği geriye yönelik kontrollerinde, ilgili şahsın işe iade davası açtığı ve davayı kazanarak tekrar işe başlatıldığının tespit edildiği,

16. Bursa Çalışma İl Müdürlüğünce, 4447 sayılı işsizlik ödeneğinin ödenmesinde hak düşürücü nedenlere vurgu yapıp, işsizlik ödeneği başvurusu yapılırken, “*Hizmet akdimin feshedildiği tarihten itibaren işsizlik ödeneği aldığım süre içinde, ikamet adresimin değişmesi, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almam, yetkili sağlık kuruluşunca istirahatli kılınmam, silahaltına alınmam, bir işte çalışmaya başlamam ve mahkeme kararıyla işe iade edilmem halinde, durumu Kuruma 15 gün içinde bildireceğimi, kendi kusurum ve bilgilerdeki eksiklik veya yanlışlık nedeniyle yapılan fazla ödemeleri yasal faizi ile birlikte*

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(Başdenetçilik)

ödeyeceğimi, ayrıca bankada adıma açtırılacak hesap üzerinde Kurumun her türlü tasarruf yetkisi olduğunu ve meslek geliştirme edindirme eğitimi ve iş almaya hazır olduğumu kabul ve taahhüt ederim.” şeklinde alınan taahhüde binaen, ilgilinin ödeneğinin 01/02/2011 tarihi itibarıyla kesildiği ve yasal faizi ile birlikte 4041,17 TL'nin tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenmesi gerektiğinin 20/11/2012 tarihinde ödeme borcu yazısı ile ilgiliye gönderildiği,

17. Şikâyetçinin, Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğüne 04/12/2012 tarihli dilekçesi ile *“9 ay işsiz kaldığını ve 8 ay işsizlik ödeneği almaya hak kazandığını, işe iade davası sonucu 03/10/2006-03/02/2007 tarihlerine ilişkin ücret ve primlerinin ödendiğini, kalan 4 aylık süre için herhangi bir ödeme yapılmadığını, kendisinden 8 aylık işsizlik sigorta ödeneğinin tamamının istenmesinin ahlaki olmadığını ve durumun tekrar incelenmesi için”* itiraz ettiği,

18. Şikâyetçinin tahakkuk ettirilen borcunun taksitlendirilmesini 04/12/2012 tarihinde Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğüne bildirdiği,

19. Kurumun 05/12/2012 tarihli yazı ile işsizlik sigortası geri ödemesini 36 ay taksitlendirildiği ve ödeme planını şikâyetçiye gönderildiği,

20. Öte yandan şikâyetçinin itiraz dilekçesine, 11/12/2012 tarihinde Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğüne *“ilgili dilekçeye binaen, işsizlik ödeneği bildirgesinin yeniden incelendiği, işsizlik ödeneği alındığı sürede, yeniden sigortalı olarak işe girişinin tespit edildiği, Türkiye İş Kurumu İşlemler El Kitabının İşsizlik Sigortası Uygulama Esasları başlıklı 4. Bölüm 4.1.2.3 İşe İade Dava Kararları maddesinin c bendinde işveren, işe başlatmış ancak geçersiz sayılan feshe göre işsizlik ödeneği ödemişse, işe başlatılanların bildireleri “Gerekçeli İptal” yapılarak oluşan fazla ödemeler, işe iade işlemi sigortalı işsiz tarafından Kuruma bildirilmiş ise yasal faiz uygulanmadan, Kurumca tespit edilmiş ise yasal faizi ile birlikte tahsil edilir”* cevabının verildiği,

21. Şikâyetçinin, Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğü tarafından işsizlik ödeneğinin tamamının geri ödeme talebinin, işsiz kaldığı ve mahkemece işe iade sonucu geriye dönük dört aylık maaş ve prim ödemeleri dikkate alındığında hatalı olduğunu ve bu hatanın düzeltilmesi için Kamu Denetçiliği Kurumuna başvuruda bulunduğu,

Anlaşılmıştır.

III. ŞİKÂYET KONUSU İLE İLGİLİ MEVZUAT

22. Konu kapsamında;

- a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
  - b) 22/05/2003 tarihli 4857 sayılı İş Kanunu,
  - c) 08/09/1999 tarihli 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu
  - d) Türkiye İş Kurumu İşlemler El Kitabının İşsizlik Sigortası Uygulama Esasları
- Tetkik edilmiştir.

IV. ŞİKÂYET KONUSUNA İLİŞKİN UYGULAMALAR

23. Şikâyet dosyası kapsamında Yargıtay 10. Hukuk Dairesi'nin E:2009/10508 K:2010/4814 numaralı kararı incelenmiş edilmiş olup söz konusu karar, bu kararın *“ Hukuka Uygunluk Denetimi Yönünden”* başlıklı kısmında değerlendirilmiştir.

V. İNCELEME, ARAŞTIRMA VE SONUÇ

A. Şikâyetçinin İddiaları

24. .... şikâyet başvurusunda özetle, “ işsiz kaldığı dönemlerde almış olduğu işsizlik ödeneğinin tamamının daha sonra mahkeme kararıyla işe iade edilmesi nedeniyle geri alınmak istenmesinin hatalı olduğunu, geriye yönelik yatırılan maaş ve primlerin işsiz kaldığı dönemlerin hepsini kapsamadığını ve bu nedenle mağdur olduğunu ifade etmektedir

25. Şikâyetçinin bu anlamda talebi, kendisinden istenen işsizlik sigortası ödeneğinin tamamının geriye yönelik yatırılan dört aylık maaş ve primler göz önünde bulundurulup yeniden hesaplanmasıdır.

B. İlgili İdarenin Bilgi ve Belgeleri

26. Konu kapsamında Bursa Çalışma ve İl Kurumu Müdürlüğüne 17/09/2013 tarihli 4841 sayılı yazı yazılarak gerekli bilgi ve belgeler talep edilmiştir. Bahse konu yazımıza istinaden Bursa Çalışma ve İl Kurumu Müdürlüğüne 01/10/2013 tarihinde gönderilen elektronik posta ve ekleri Kurumumuza iletilmiştir.

Bu kapsamda,

27. Şikâyetçinin 03/10/2006 tarihi mesai bitiminde, Gemlik Gübre Sanayii A.Ş. tarafından işten çıkarıldığı,

28. Şikâyetçinin 13/10/2006 tarihinde Türkiye İş Kurumu Bursa İl Müdürlüğüne işsizlik ödeneğinden faydalanmak için başvuruda bulunduğu,

29. Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğü'nün şikâyetçinin talebini kabul edip, işsizlik ödeneği tahsis ettiğini,

30. Şikâyetçinin, işten çıkarılması nedeniyle Bursa 3. İş Mahkemesine dava açtığı, Mahkemenin 2008/337 esas ve 2008/579 sayılı kararı ile şikâyetçi lehine karar verdiği,

31. Şikâyetçinin Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.'ye Bursa 19. Noterliğinden 19/11/2008 tarih ve 16171 sayılı ihtarname ile işe başlama talebini ilettiği,

32. Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.'nin 26/11/2008 tarihinde, şikâyetçinin işe iade talebini kabul ettiğine dair bildirimde bulunduğu ve 17/12/2008 tarihinde iş başı yapması gerektiğine dair yazı gönderdiği,

33. Şikâyetçinin 17/12/2008 tarihinde, Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.'ye işe başlama bildiriminde bulunduğu,

34. Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.'nin şikâyetçiyi 18/12/2008 tarihinde işe başlattığı,

35. Şikâyetçinin sigorta hizmet dökümünden, 03/10/2006 tarihinde işten çıktığı, daha sonra mahkeme kararına binaen, tarafına 03/10/2006-03/02/2007 tarihlerini içine alan dört aylık ücret ve sigorta prim ödemesinin yapıldığı, 16/07/2007 tarihinde Kütahya Tapu Kadastro Müdürlüğünde yeniden işe başladığı, 03/02/2007 ile 16/07/2007 dönemini ise işsiz olarak geçirdiği,

36. Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğü'nün işsizlik ödeme belgesinden, ilgiliye 2006 Ekim-2007 Haziran döneminde dokuz ay süreyle işsizlik ödeneği ödendiği,

37. Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğüne şikayetçiye, 20/11/2012 tarihli geçmiş dönemde ödenmiş işsizlik ödeneği tutarlarının gerekçeli iptali ile geri iadesi konulu talep yazısının gönderildiği,

38. Şikayetçinin, Bursa Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğüne 04/12/2012 tarihli itiraz dilekçesi ile başvurduğu ve ilgili Kurumun 11/12/2012 tarihinde söz konusu itiraza, tesis edilen işleme ilişkin herhangi bir hata olmadığına dair cevap verdiği,

39. Bu arada şikayetçinin tahakkuk ettirilen borcun taksitlendirilmesi için idareye 04/12/2012 tarihinde başvurduğu ve idarenin 05/12/2012 tarihinde taksitlendirme yazısını kabul ettiğine dair şikayetçiye bildirimde bulunduğu,

Anlaşılmıştır.

VI. HUKUKİ DEĞERLENDİRME

A. Hukuka Uygunluk Denetimi Yönünden

40. Anayasa'nın 90/son maddesi gereğince, *"usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır."*

41. Bu kapsamda 3999 sayılı Kanunla kabul edilen 158 No'lu Hizmet İlişkinde İşveren Tarafından Son Verilmesi Hakkında ILO Sözleşmesinde *"Hizmet ilişkisine son verilen bir işçi, ulusal mevzuat ve uygulamaya uygun olarak, tazminatları dışında işten ayrılma nedeniyle doğan başka hakları ödenmelidir."* şeklinde hüküm bulunduğu

42. Yine aynı sözleşmenin 12. maddesinin b bendinde *"Hizmet ilişkisine son verilen işçilerin tabi oldukları koşullar çerçevesinde, işsizlik sigortası hakkından yararlanabileceği"* ifadesine yer verildiği,

43. Ulusal mevzuatımızda da 4857 sayılı İş Kanununun Fesih Bildirimine İtiraz ve Usulü başlıklı 20 nci maddesinde *"İş sözleşmesi feshedilen işçi, fesih bildiriminde sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli bir sebep olmadığı iddiası ile fesih bildiriminin tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde iş mahkemesinde dava açabilir."* hükmüne yer verildiği,

44. Aynı kanunun "Geçersiz sebeple yapılan feshin sonuçları" başlıklı 21 inci maddesinin birinci fıkrasında *"İşverence geçerli sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli olmadığı mahkemeye veya özel hakem tarafından tespit edilerek feshin geçersizliğine karar verildiğinde, işverenin, işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorunda"* olduğu, aynı maddenin üçüncü fıkrasında ise *"Kararın kesinleşmesine kadar çalıştırılmadığı süre için işçiye en çok dört aya kadar doğmuş bulunan ücret ve diğer hakları ödeneceğinin"* ifade edildiği,

45. 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun İşsizlik Ödeneğinin; Miktarı, Ödeme Süreleri ve Zamamı ile Sigorta Primleri başlıklı 50 nci maddesinin 3 üncü fıkrasında *"Sigortalının kusurundan kaynaklandığı belirlenen fazla ödemeler yasal faizi ile birlikte geri alınır"* ifadesine yer verildiği, 5 inci fıkrasında ise *"Sigortalı, işsizlik ödeneğinden yararlanma süresini doldurmadan tekrar işe girer ve işsizlik sigortası ödeneğinden yararlanmak için bu Kanunun öngördüğü şartları yerine getiremeden yeniden işsiz kalırsa, daha önce hak ettiği işsizlik ödeneği süresini dolduruncaya kadar bu haktan yararlanmaya devam eder. Bu Kanunun öngördüğü şartları yerine getirmek suretiyle yeniden işsiz kalınması halinde ise sadece bu yeni"*

hak sahipliğinden doğan süre kadar işsizlik ödeneği ödenir" hükmünün vurgulandığı, yine aynı maddenin 2 nci fıkrasında işsizlik ödeneğinin süresi ilişkin olarak hizmet akdinin sona ermesinden önceki son 120 gün prim ödeyerek sürekli çalışmış olanlardan, son üç yıl içinde;

- a) 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 180 gün,
- b) 900 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün,
- c) 1080 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün,

süre ile işsizlik ödeneği verileceği hükmünün yer aldığı,

46. Aynı kanunun İşsizlik ödeneğine hak kazanmanın şartları başlıklı 51 nci maddesinde *"4447 sayılı kanun uyarınca sigortalı sayılanlardan hizmet akitleri kanunda belirtilen hallerden birisine dayalı olarak sona erenlerin, Kuruma süresi içinde şahsen başvurarak yeni bir iş almaya hazır olduklarını kaydettirmeleri ve bu Kanunda yer alan prim ödeme koşullarını sağlamış olmaları durumunda işsizlik ödeneği almaya hak kazanacaklarına."* değinildiği,

47. Yine aynı kanunun İşsizlik ödeneği ödenmesinde hak düşürücü nedenler başlıklı 52 nci maddesinin b bendinde *"İşsizlik ödeneği aldığı sürede gelir getirici bir işte çalıştığı veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı aldığı tespit edilen sigortalı işsizlerin işsizlik ödeneğinin kesileceğinin"* vurgulandığı,

48. Türkiye İş Kurumu İşlemler El Kitabının İşsizlik Sigortası Uygulama Esasları Başlıklı 4 üncü maddesinin 4.1.2.3. "İşe İade Dava Kararları" maddesinin c bendinde *"İşveren işe başlatmış ancak geçersiz sayılan feshe göre işsizlik ödeneği öndenmiş ise, işe başlatılanların bildiregeleri " Gerekçeli İptal" yapılarak oluşan fazla ödemeler "işe iade işlemi sigortalı tarafından yapılmış ise yasal faiz uygulanmadan, Kurum tarafından tespit edilmiş ise yasal faizi ile birlikte tahsil edileceğine"* değinildiği,

49. İşçilerin iade davası ile işe başlatılmalarında boşa geçen sürelerde kendilerine ödenen işsizlik ödeneğinin hangi dönemler dikkate alınarak iade edileceklerine yönelik mevzuatta açık bir hüküm olmamasına karşın, Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 2009/10508 esas ve 2010/4814 sayılı kararında, *"iş akdi feshedildikten sonra işsizlik ödeneği alan sigortalı işsiz, işe iade kararı ile işe başlaması halinde, boşa geçen süre içinde almış olduğu işsizlik ödeneğinin en çok dört aylık süre için gelir elde ettiği de dikkate alınarak, geriye yönelik ücret ve prim ödenen dört aylık süre için ödenmiş işsizlik ödeneğinin Türkiye İş Kurumuna iadesinin gerektiği, iadesi gereken ödenek miktarı belirlenirken de işsizin kusuru bulunmadığı gözetilerek temerrüt tarihinden itibaren işleyecek faizden sorumlu olması gerektiği ve işsizlik ödeneğinin tamamının iadesine karar verilmesinin hukuka aykırı olduğunun"* hüküm altına alındığı,

50. Bu çerçevede şikâyet dosyası tetkik edildiğinde; Bursa Çalışma ve İş Müdürlüğünün ..... talep ettiği işsizlik ödeneğinin tamamının geri ödemesi konusunda yasada net bir hüküm olmadığı, uluslararası sözleşmelerde ifadesini bulan ve işsiz kalmış kişilerin belirli bir süre de olsa gelir kayıplarının telafisine imkân tanıyan işsizlik ödeneğine yönelik Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 2009/10508 esas ve 2010/4814 sayılı kararına binaen, ilgilinin işsiz kaldığı dönemde gelir elde edemediği sürelerin varlığı nedeniyle tarafına ödenen işsizlik ödeneğinin tamamının geri iade talebinin hukuka aykırı olduğu,

Anlaşılmıştır.

51. Bu nedenle ..... işsiz kalmasının kendi kusurundan kaynaklanmadığı da dikkate alınarak işsizlik ödeneğinin tamamının değil¹ geriye yönelik ücret ve prim ödenen dört aylık sürede almış olduğu tutarının temerrüt tarihinden itibaren işleyecek faizi ile iade edilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

B. Hakkaniyete Uygunluk Denetimi Yönünden

52. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 10 Aralık 1948 tarih ve 217 A(III) sayılı Kararıyla ilan edilen İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 25 inci maddesindeki “*Herkesin kendisinin ve ailesinin sağlık ve refahı için beslenme, giyim, konut ve tıbbi bakım hakkı vardır. Herkes, işsizlik, hastalık, sakatlık, dulluk, yaşlılık ve kendi iradesi dışındaki koşullardan doğan geçim sıkıntısı durumunda güvenlik hakkına sahiptir.*” ifadesi de dikkate alınarak şikâyet konusu değerlendirildiğinde; bireylerin kendi istekleri dışında işlerini kaybetmeleri nedeniyle uğramış oldukları gelir kayıplarının telafisini amaçlayan işsizlik sigortasının bireye bir hak olarak sunulduğu, bu ödeneğin bireyin boşta geçen sürelerde hem yaşamını devam ettirmesi hem de yeni iş ve meslek imkânlarına erişim adına olmazsa olmaz bir gereklilik olduğu aşikârdır. .... işsiz kaldığı dönemlerde tarafına ödenmiş işsizlik ödeneğinin, kendisine mahkeme kararı ile iade edilen ücret ve diğer hakları kapsayan kısmı dışında boşta geçen sürelerle ilişkin tutarının, mahkeme kararına binaen Bursa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nün gerekçeli iptal ile geri iade talebinin gerek işsizlik sigortasının amacı gerekse de hakkaniyet bakımından yerinde bir uygulama olmadığı düşünülmektedir. Bu nedenle, ilgili kişiden talep edilen işsizlik sigortası ödeneğinin tamamının boşta geçen süreler dikkate alınarak değerlendirilmesinin hakkaniyet ve adalet açısından gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

VII. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

53. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresinin kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. İlgili İdarenin İşlemine Karşı Yargı Yolu

54. 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40 ıncı maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan “Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.” hükmü ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine Bursa İş Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

KARAR

Açıklanan gerekçelerle ve dosya kapsamına göre şikâyetin kabulüne;

¹ Bakınız 20 nci ve 48 nci paragrafta da yer alan ve fazla ödemedenden bahseden 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 nci maddesinin 3ncü ve 5 nci bentleri ve bu bentlere atıfta bulunan Türkiye İş Kurumu İşlemler El Kitabının İşsizlik Sigortası Uygulama Esasları

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(Başdenetçilik)

1) Şikâyetçi ..... mahkeme kararı ile işe iade edilmesi nedeniyle almış olduğu işsizlik ödeneklerinin geri iadesinde, şikâyetçinin geçmişe dönük almış olduğu dört aylık ücret dönemine denk gelen işsizlik ödeneği tutarları iadesinin kurumca istenmesi gerekirken tümünün istenmesi kararının tekrar gözden geçirilerek yeniden hesaplanması hususunda Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü ve Bursa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne TAVSİYEDE BULUNULMASINA,

2) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20'nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, merciince (Türkiye İş Kurumu - Bursa Çalışma İş Kurumu İl Müdürlüğü) bu karar üzerine tesis edilecek işlem ya da tavsiye edilen çözümün uygulanabilir nitelikte görülmediği takdirde gerekçesinin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

3) Kararın gereği için şikâyetçiye ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü ile Bursa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne TEBLİĞİNE,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M. Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi